

บทที่ 3
ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการซื้อถ่านไฟฉายในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังต่อไปนี้

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ประชากร คือ ผู้บริโภคถ่านไฟฉายในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งไม่ทราบจำนวน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกมีจำนวน 90,492 คน⁶ ซึ่งเป็นชาย 43,106 คน หญิง 47,386 คน จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 200 ตัวอย่าง ณ ความเชื่อมั่น 93% โดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane⁷ ซึ่งคำนวณได้ 199.98 ตัวอย่าง และเนื่องจากประชากรชายและหญิงมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน จึงแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 100 ตัวอย่าง และหญิง 100 ตัวอย่าง โดยจะทำการเก็บในสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา ห้างร้าน และสถานที่สำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อถ่านไฟฉาย โดยจะทำการศึกษาเฉพาะถ่านแมงกานีส และถ่านอัลคาไลน์ ไม่รวมถ่านชาร์ต และถ่านประเภทอื่น

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ได้แก่ คุณภาพของสินค้า ตรายี่ห้อของสินค้า ภาพพจน์และชื่อเสียงของร้าน ความหลากหลายของสินค้า ระยะเวลาการใช้งาน เทคโนโลยี การรับประกัน และความปลอดภัย (การป้องกันการรั่วซึม)

ปัจจัยด้านราคา (Price) ได้แก่ ราคา การสามารถชำระเงิน โดยบัตรเครดิต

⁶ เทศบาลนครพิษณุโลก. 2545. *ประวัติเทศบาล*. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.phsmun.go.th> (4 กันยายน 2545).

⁷ ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, *พื้นฐานการวิจัย* (กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2543), หน้า 79.

ปัจจัยด้านสถานที่หรือช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ได้แก่ ท่าเลที่ตั้งที่โดดเด่น การจัดร้านค้า การบริการส่งของ

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ได้แก่ การโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ การบริการของพนักงาน ของแถม ส่วนลดพิเศษ

รวมทั้งศึกษาถึงพฤติกรรมในการซื้อสินค้าและปัญหาที่ผู้ซื้อพบในการซื้อสินค้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source of Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้บริโภคผ่านไฟฉายในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source of Data) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ รวมไปถึงเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อถ่านไฟฉาย

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อถ่านไฟฉาย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลปัญหาที่ประสบในการซื้อถ่านไฟฉาย

สำหรับลักษณะคำถามในส่วนที่ 3 นั้น เป็นคำถามให้เลือกตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale)⁸ ซึ่งมีลักษณะคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญน้อยที่สุด สำคัญน้อย สำคัญปานกลาง สำคัญมาก สำคัญมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) นำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเฉลี่ย

⁸ จีระพรรณ กาญจนะจิตรา, ระเบียบวิธีก ารวิจัยขั้นสูงทางสังคมวิทยา - มานุษยวิทยา (พระนคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528), หน้า 120 - 121.

ถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for windows

สำหรับการวัดอันดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการซื้อผ่านไฟฉายในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักดังนี้

อันดับความสำคัญอันดับ 1 มีน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

อันดับความสำคัญอันดับ 2 มีน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

อันดับความสำคัญอันดับ 3 มีน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

อันดับความสำคัญอันดับ 4 มีน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

โดยน้ำหนักรวมเท่ากับ $4+3+2+1 = 10$ และการคำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคำนวณจากผลรวมของความถี่ในแต่ละอันดับคูณน้ำหนักของอันดับนั้น ๆ แล้วหารด้วยน้ำหนักรวม

ส่วนการวัดระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดนั้น ใช้มาตรา Likert Scale ดังกล่าวข้างต้น โดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความสำคัญ	ระดับคะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ผลแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากช่วงค่าเฉลี่ยต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	จัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	จัดอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	จัดอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	จัดอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	จัดอยู่ในระดับมากที่สุด

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ตั้งแต่เดือนกันยายน 2545 ถึงเดือนมีนาคม 2546